

UCHWAŁA NR 86
SENATU UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

z dnia 16 grudnia 2020 roku

w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia studiów oraz projektowania i uchwalania programów studiów dla kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Zielonogórskim

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 11 i 15 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 85 ze zm.) oraz § 23 ust. 1 pkt 12, pkt 15 lit. a oraz ust. 2 pkt 9 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego uchwała się, co następuje:

DEFINICJE

§ 1

Użyte w uchwale określenia oznaczają:

- 1) ustawa - ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. 2020 r., poz. 85 ze zm.),
- 2) Uczelnia, UZ – Uniwersytet Zielonogórski w Zielonej Górze,
- 3) program studiów – opis efektów uczenia się, o których mowa w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w tej ustawie oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy wraz z opisem procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się oraz liczbą punktów ECTS przypisanych do przedmiotów;
- 4) poziom kształcenia – studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie;
- 5) Polska Rama Kwalifikacji (PRK) – opis ośmiu poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom europejskich ram kwalifikacji, sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach, ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
- 6) studia pierwszego stopnia – forma kształcenia, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji pierwszego stopnia;
- 7) studia drugiego stopnia – forma kształcenia, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji drugiego stopnia;
- 8) jednolite studia magisterskie – forma kształcenia, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji drugiego stopnia;
- 9) poziom 6 PRK – poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji odpowiadający poziomowi studiów pierwszego stopnia;
- 10) poziom 7 PRK – poziom Polskiej ramy Kwalifikacji odpowiadający poziomowi studiów drugiego stopnia;
- 11) studia stacjonarne – forma studiów, w ramach których co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów;
- 12) studia niestacjonarne – forma studiów, w ramach których mniej niż połowa punktów ECTS objętych programem studiów może być uzyskiwana z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów;

- 13) efekty uczenia się – zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych w procesie uczenia się przez studenta;
- 14) kierunkowe efekty uczenia się – efekty uczenia się, zdefiniowane dla danego kierunku studiów, poziomu i profilu;
- 15) przedmiotowe efekty uczenia się – efekty uczenia się zdefiniowane dla poszczególnych przedmiotów;
- 16) przedmiot – zajęcia lub zespół różnych form zajęć określonych wspólną nazwą podlegających łącznej ocenie, któremu przypisano całkowitą liczbę punktów ECTS;
- 17) profil kształcenia – profil praktyczny lub profil ogólnoakademicki;
- 18) profil praktyczny – profil studiów, w programie których ponad połowa punktów ECTS jest przypisana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne;
- 19) profil ogólnoakademicki – profil studiów, których program obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności;
- 20) zajęcia dydaktyczne wymagające bezpośredniego udziału studentów i nauczycieli akademickich – zajęcia odbywane przy jednoczesnej obecności prowadzącego oraz studentów;
- 21) sylabus – opis przedmiotu zgodny ze wzorcem przyjętym w Uczelni, określający między innymi efekty uczenia się, zakres treści programowych, zalecaną literaturę oraz warunki zaliczenia przedmiotu, podawane do wiadomości studentów sposób przyjęty w Uczelni.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 2

1. Ustala się wytyczne dotyczące projektowania i uchwalania programów studiów na kierunkach studiów prowadzonych przez Uniwersytet Zielonogórski.
2. Programy studiów powinny być sporządzone zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Polską Ramą Kwalifikacji oraz rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów.

§ 3

1. W przypadku tworzenia nowego kierunku studiów przyporządkowanego do dyscypliny albo do dyscypliny wiodącej, w której uczelnia posiada kategorię naukową A+, A albo B+ albo – w przypadku jednolitych studiów magisterskich – do dyscypliny wiodącej, w której Uczelnia posiada kategorię naukową A+ albo A, lub też do dyscypliny zawierającej się w dziedzinie, o której mowa w art. 243 ust. 7 ustawy (z zastrzeżeniem art. 53 ust. 9 ustawy) projekt programu studiów powinien być przedłożony Senatowi najpóźniej na 5 miesięcy przed rozpoczęciem planowanej rekrutacji na studia na tym kierunku.
2. W przypadku tworzenia nowego kierunku studiów przyporządkowanego do dyscypliny albo do dyscypliny wiodącej, w której Uczelnia posiada kategorię naukową B lub C, projekt programu studiów powinien być przedłożony Senatowi najpóźniej na 6 miesięcy przed rozpoczęciem planowanej rekrutacji na studia na tym kierunku.
3. Przed podjęciem uchwał w sprawie opinii dotyczącej wniosku o utworzenie studiów oraz programu studiów wydziałowe rady ds. kształcenia powinny zasięgnąć opinii właściwego organu samorządu studenckiego. W przypadku

- bezsuktecznego upływu terminu określonego w statucie, wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony.
4. Senat przed podjęciem uchwały w sprawie ustalenia programu studiów zasięga opinii Uczelnianej Rady ds. Kształcenia. Uczelniana Rada ds. Kształcenia dokonuje oceny programów studiów, o których mowa w ust. 1–2 i przedkłada swoją opinię Senatowi.
  5. Uczelniana Rada ds. Kształcenia dokonuje oceny programów studiów, określonej w ust. 4 pod względem:
    - 1) zgodności opisów efektów uczenia się z Polską Ramą Kwalifikacji,
    - 2) przydatności programu studiów z punktu widzenia uczelni jako całości i relacji pomiędzy jej poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi,
    - 3) zgodności programu studiów z przepisami określonymi w § 2 ust. 2 oraz wytycznymi zawartymi w niniejszej uchwale.
  6. W przypadku, gdy Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia w przedstawionej opinii, o której mowa w ust. 4, wskaże konieczność wprowadzenia zmian w programie studiów, konieczne jest ponowne przeprowadzenie procedury określonej w ust. 3-5.

§ 4

1. Studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie na Uniwersytecie Zielonogórskim są prowadzone w ramach kierunków studiów.
2. Uczelnia prowadzi kształcenie na studiach na określonym kierunku, poziomie i profilu. Uczelnia przyporządkowuje kierunek do co najmniej jednej dyscypliny. W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż jednej dyscypliny, należy wskazać dyscyplinę wiodącą.
3. Kierunek studiów jest realizowany w sposób określony przez program studiów.
4. Jeżeli Uczelnia w dyscyplinie, o której mowa w ust. 2, albo dyscyplinie wiodącej posiada kategorię naukową:
  - 1) B – może uzyskać pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku przyporządkowanym do tej dyscypliny oraz na określonym poziomie i profilu;
  - 2) C albo nie posiada kategorii naukowej – może uzyskać pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku przyporządkowanym do tej dyscypliny oraz na określonym poziomie i profilu praktycznym, z wyłączeniem pozwolenia na utworzenie studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela.
5. Pozwolenia nie wymaga utworzenie studiów na kierunku przyporządkowanym do dyscypliny, o której mowa w ust. 1, albo dyscypliny wiodącej:
  - 1) w której uczelnia posiada kategorię naukową A+, A albo B+;
  - 2) zawierającej się w dziedzinie, o której mowa w art. 243 ust. 7 ustawy, z wyłączeniem utworzenia studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela.
6. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, pozwolenie na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu wydaje na wniosek Uczelni, w drodze decyzji, minister właściwy do spraw nauki i szkolnictwa wyższego, po zasięgnięciu opinii:
  - 1) Polskiej Komisji Akredytacyjnej w sprawie spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni;
  - 2) właściwego ministra nadzorującego uczelnię;
  - 3) ministra właściwego do spraw zdrowia – w przypadku studiów na kierunku lekarskim, lekarsko- dentystycznym i farmacja.
7. Wniosek, o którym mowa w ust. 6, Uczelnia składa na 6 miesięcy przed planowanym rozpoczęciem prowadzenia studiów.

8. Pozwolenie na utworzenie studiów na kierunkach pielęgniarstwo lub położnictwo na określonym poziomie może być wydane uczelni posiadającej akredytację udzieloną na podstawie art. 59 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej.

TWORZENIE STUDIÓW NA KIERUNKU NA OKREŚLONYM POZIOMIE I PROFILU KSZTAŁCENIA

§ 5

1. W procesie tworzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia należy złożyć do Rektora wnioski o utworzenie studiów zawierający:
  - 1) ogólną charakterystykę studiów obejmującą:
    - a) nazwę kierunku studiów, poziom i profil oraz formę lub formy studiów,
    - b) koncepcję kształcenia, w tym:
      - wskazanie związku studiów ze strategią uczelni,
      - wskazanie potrzeb społeczno-gospodarczych utworzenia studiów oraz zgodności efektów uczenia się z tymi potrzebami,
      - przyporządkowanie kierunku do dyscypliny lub dyscyplin, do których odnoszą się efekty uczenia się, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej;
  - 2) opis zakładanych efektów uczenia się, który obejmuje zamierzone efekty uczenia się sporządzone w formie tabeli, wraz z odniesieniem efektów kierunkowych do ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach, ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych Polskiej Ramy Kwalifikacji;
  - 3) opis programu studiów, w tym:
    - a) plan studiów,
    - b) sylabusy poszczególnych modułów zajęć (przedmiotów) uwzględniające metody weryfikacji efektów uczenia się osiąganym przez studentów,
    - c) wymogi związane z ukończeniem studiów (praca dyplomowa/egzamin dyplomowy/inne),
  - 4) uzasadnienie utworzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia;
  - 5) opis działań na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia;
  - 6) opis prowadzonej działalności naukowej w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów – w przypadku wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów o profilu ogólnoakademickim;
  - 7) opis kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia;
  - 8) opis warunków prowadzenia studiów oraz sposobu organizacji i realizacji procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się, w tym:
    - a) wykaz nauczycieli akademickich oraz innych osób, proponowanych do prowadzenia zajęć, obejmujący:
      - imiona i nazwisko oraz numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość,
      - informację o zatrudnieniu nauczyciela akademickiego w uczelni albo terminie podjęcia przez niego zatrudnienia w uczelni, ze wskazaniem, czy uczelnia stanowi lub będzie stanowić dla niego podstawowe miejsce pracy,

- w przypadku nauczyciela akademickiego – informacje o kompetencjach, w tym dorobku dydaktycznym, naukowym lub artystycznym wraz z wykazem publikacji lub opis doświadczenia zawodowego w zakresie programu studiów, a w przypadku innej osoby – informacje potwierdzające posiadanie kompetencji i doświadczenia pozwalających na prawidłową realizację zajęć,
  - b) planowany przydział i wymiar zajęć dla nauczycieli akademickich oraz innych osób, proponowanych do prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem:
    - liczby godzin zajęć przydzielonych nauczycielowi akademickiemu zatrudnionemu w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy,
    - zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach studiów o profilu praktycznym lub zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w ramach studiów o profilu ogólnoakademickim,
  - c) przewidywaną liczbę studentów - limit rekrutacyjny;
  - d) informację na temat infrastruktury, w tym opis laboratoriów, pracowni, sprzętu i wyposażenia, niezbędnych do prowadzenia kształcenia,
  - e) informacje na temat zapewnienia możliwości korzystania z zasobów bibliotecznych oraz z elektronicznych zasobów wiedzy, w szczególności z Wirtualnej Biblioteki Nauki i Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica;
  - 9) załączniki określone w ust. 2 pkt 4 – w przypadku osób dotychczas nie zatrudnionych w Uniwersytecie Zielonogórskim;
  - 10) załączniki określone w ust. 2 pkt 7.
2. W przypadku tworzenia kierunku studiów wymagającego uzyskania pozwolenia na utworzenie studiów, do wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów dołącza się:
- 1) kopię zarządzenia rektora w sprawie utworzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz kopię uchwały senatu w sprawie ustalenia programu studiów wraz z programem studiów;
  - 2) przewidywany harmonogram realizacji programu studiów w poszczególnych semestrach i latach cyklu kształcenia;
  - 3) kopię opinii samorządu studenckiego dotyczącą programu studiów;
  - 4) kopię deklaracji nauczycieli akademickich o terminie zatrudnienia w uczelni i wymiarze czasu pracy, ze wskazaniem czy uczelnia będzie stanowić podstawowe miejsce pracy, a w przypadku innych osób proponowanych do prowadzenia zajęć – o terminie rozpoczęcia prowadzenia zajęć;
  - 5) kopię dokumentacji potwierdzającej dysponowanie infrastrukturą niezbędną do prowadzenia kształcenia w zakresie przewidzianym w programie studiów od dnia rozpoczęcia prowadzenia zajęć;
  - 6) opis zasobów bibliotecznych oraz elektronicznych zasobów wiedzy obejmujących literaturę zalecaną dla kierunku studiów, do których uczelnia zapewni dostęp;
  - 7) kopie porozumień z pracodawcami albo deklaracji pracodawców w sprawie przyjęcia określonej liczby studentów na praktyki;
  - 8) oświadczenia rektora o niewystąpieniu okoliczności określonych w:
    - a) art. 53 ust. 10 ustawy,
    - b) art. 55 ust. 1 pkt 1 lit. b i d ustawy.

**PROGRAM STUDIÓW DLA KIERUNKU STUDIÓW NA OKREŚLONYM
POZIOMIE I PROFILU KSZTAŁCENIA**

§ 6

1. Studia są prowadzone na określonym kierunku, poziomie i profilu na podstawie programu studiów, który określa:
  - 1) efekty uczenia się, o których mowa w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w tej ustawie oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy;
  - 2) opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się;
  - 3) liczbę punktów ECTS przypisanych do zajęć.
2. W programie studiów określa się:
  - 1) formę lub formy studiów, liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów na danym poziomie;
  - 2) tytuł zawodowy nadawany absolwentom;
  - 3) zajęcia lub grupy zajęć (przedmioty), niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów;
  - 4) łączną liczbę godzin zajęć;
  - 5) sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia;
  - 6) łączną liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia;
  - 7) liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne;
  - 8) wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych oraz liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk.
3. W przypadku, gdy Uczelnia prowadzi na danym kierunku i poziomie kształcenia studia o profilach ogólnoakademickim i praktycznym, opis zakładanych efektów uczenia się sporządza się odrębnie dla każdego profilu.
4. W programie studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich prowadzonych w formie studiów stacjonarnych określa się również zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin. Zajęciom tym nie przypisuje się punktów ECTS.
5. Program studiów umożliwi studentowi wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganych do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia.
6. Program studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny określa procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin w łącznej liczbie punktów ECTS wymaganych do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia. Konieczne jest wskazanie dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana będzie ponad połowa punktów ECTS.
7. W przypadku studiów na kierunkach, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, program studiów musi spełniać warunki zawarte w standardach kształcenia dla tych kierunków, określonych w odrębnych przepisach.
8. W przypadkach, o których mowa w ust. 7, niniejsze wytyczne stosuje się w zakresie nieuregulowanym w standardach kształcenia.
9. Określone w programie studiów efekty uczenia się uwzględniają efekty w zakresie znajomości języka obcego.

10. W przypadku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera efekty uczenia się zawierają również pełny zakres efektów dla studiów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich.

§ 7

1. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, przewidziane w programie studiów dla profilu praktycznego, są prowadzone:
  - 1) w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej,
  - 2) w sposób umożliwiający wykonywanie określonych czynności praktycznych przez studentów.
2. Zajęcia są prowadzone przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni posiadających kompetencje i doświadczenie pozwalające na prawidłową realizację zajęć oraz przez inne osoby, które posiadają takie kompetencje i doświadczenie.
3. W ramach programu studiów o profilu:
  - 1) praktycznym – co najmniej 50% godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy;
  - 2) ogólnoakademickim – co najmniej 75% godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.
4. Zajęcia na kierunku lekarskim oraz pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne są prowadzone przez nauczycieli akademickich spełniających wymagania określone w standardach kształcenia dla tego kierunku.

LICZBA SEMESTRÓW I LICZBA PUNKTÓW ECTS KONIECZNA DO UZYSKANIA KWALIFIKACJI ODPOWIADAJĄCEJ POZIOMOWI KSZTAŁCENIA

§ 8

1. Studia stacjonarne pierwszego stopnia trwają co najmniej sześć semestrów, a jeżeli program studiów obejmuje efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich - co najmniej siedem semestrów.
2. Studia stacjonarne drugiego stopnia trwają od trzech do pięciu semestrów.
3. Stacjonarne jednolite studia magisterskie trwają od dziewięciu do dwunastu semestrów.
4. Studia niestacjonarne mogą trwać dłużej niż odpowiednie studia stacjonarne.

§ 9

1. W programie studiów należy wziąć pod uwagę następujące warunki w zakresie przypisywania punktów ECTS:
  - 1) jeden punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta, obejmującym zajęcia organizowane przez Uczelnię oraz jego indywidualną pracę związaną z tymi zajęciami,
  - 2) punkty ECTS stanowią miarę średniego nakładu pracy studenta niezbędnego do uzyskania efektów uczenia się,
  - 3) punkty ECTS należy przypisać za:
    - a) zaliczenie każdego z przedmiotów, w tym praktyk przewidzianych w programie studiów, przy czym liczba punktów ECTS nie zależy od uzyskanej oceny, a warunkiem ich przyznania jest spełnienie przez studenta wymagań dotyczących uzyskania zakładanych efektów uczenia się potwierdzonych zaliczeniem zajęć lub praktyk,
    - b) przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej lub przygotowanie do egzaminu dyplomowego, zgodnie z programem studiów,

- 4) student otrzymuje taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk przewidzianych na danym kierunku studiów.
2. Liczba punktów ECTS przewidziana planem studiów dla roku studiów wynosi co najmniej 60.
3. Liczba punktów ECTS wymagana do ukończenia studiów wyższych:
  - 1) dla studiów pierwszego stopnia – wynosi co najmniej 180,
  - 2) dla studiów drugiego stopnia – wynosi co najmniej 90,
  - 3) dla jednolitych studiów magisterskich – wynosi co najmniej 300, zaś w systemie studiów sześcioletnich wynosi co najmniej 360.

OKREŚLENIE PRZEDMIOTÓW I SPOSOBÓW WERYFIKACJI OSIĄGANIA PRZEZ STUDENTA ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

§ 10

Zdefiniowanie przedmiotu wymaga uwzględnienia następujących elementów:

- 1) określenie celów kształcenia w obrębie przedmiotu,
- 2) zdefiniowanie efektów uczenia się dla przedmiotu (zgodnych z efektami uczenia się zakładanymi dla programu studiów), obejmujących kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych,
- 3) dobór adekwatnych metod sprawdzania i oceny osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się oraz wyznaczenie zadań do wykonania przez studentów,
- 4) oszacowanie nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się oraz przypisanie przedmiotowi punktów ECTS,
- 5) wyznaczenie progów określających poziomy osiągnięcia efektów uczenia się i przyporządkowanie im stopni w obrębie skali ocen stosowanej na Uczelni,
- 6) dobór metod kształcenia i uczenia się, adekwatnych do zakładanych efektów uczenia się.

PLAN STUDIÓW

§ 11

1. Plan studiów określa:
  - 1) czas trwania studiów (liczbę lat/semestrów),
  - 2) rozkład przedmiotów w poszczególnych semestrach/latach studiów,
  - 3) podstawowe formy prowadzenia zajęć i ich wymiar w semestrze/roku studiów (w odniesieniu do tych przedmiotów, których realizacja odbywa się w formie zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów),
  - 4) liczbę punktów ECTS wymaganą do zaliczenia roku/semestru studiów,
  - 5) wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych oraz łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – w przypadku, gdy program studiów na tym kierunku przewiduje praktyki.
2. Plan studiów może zawierać również inne wymagania wynikające ze specyfiki danego kierunku studiów.
3. W przypadku prowadzenia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w ramach tego samego kierunku studiów, plan studiów należy ustalić odrębnie dla każdej z tych form.

WSKAŹNIKI ILOŚCIOWE DOTYCZĄCE PROGRAMU STUDIÓW

§ 12

1. Minimalna liczba godzin zajęć w zakresie nauki języków obcych na studiach stacjonarnych wynosi:
  - 1) 120 godzin w przypadku studiów pierwszego stopnia,
  - 2) 30 godzin w przypadku studiów drugiego stopnia,
  - 3) 150 godzin w przypadku jednolitych studiów magisterskich.
2. Za zaliczenie przedmiotów z zakresu umiejętności językowych potwierdzone egzaminem lub certyfikatem przyporządkowuje się minimalną liczbę punktów ECTS:
  - 1) 8-10 punktów ECTS za zaliczenie przedmiotu na studiach pierwszego stopnia,
  - 2) 2 punkty ECTS za zaliczenie przedmiotu na studiach drugiego stopnia,
  - 3) 10 punktów ECTS za zaliczenie przedmiotu na jednolitych studiach magisterskich.
3. Minimalna liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego na stacjonarnych studiach pierwszego stopnia i jednolitych studiach magisterskich wynosi 60.
4. Na kierunku studiów o profilu praktycznym program studiów przewiduje praktyki, które powinny zostać zrealizowane w wymiarze:
  - 1) w przypadku studiów pierwszego stopnia i jednolitych magisterskich - co najmniej 720 godzin o wartości 24 punktów ECTS;
  - 2) w przypadku studiów drugiego stopnia - co najmniej 360 godzin o wartości 12 punktów ECTS.
5. Studenci kierunków przyporządkowanych do obszaru nauk społecznych powinni mieć przewidziane zajęcia związane z obszarem nauk humanistycznych, którym przypisano liczbę punktów nie mniejszą niż 5 punktów ECTS, zaś studenci kierunków studiów przyporządkowanych do obszaru nauk humanistycznych powinni mieć przewidziane zajęcia związane z obszarem nauk społecznych, którym przypisano liczbę punktów nie mniejszą niż 5 punktów ECTS. Natomiast studenci kierunków studiów przypisanych do obszarów innych niż obszar nauk humanistycznych lub obszar nauk społecznych, realizują zajęcia z tych obszarów, którym przypisano liczbę punktów nie mniejszą niż 5 punktów ECTS.

PRAKTYKI ZAWODOWE

§ 13

1. Program studiów określa wymiar, szczegółowe zasady i formę odbywania praktyk zawodowych oraz łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim - gdy program studiów na tych kierunkach studiów przewiduje praktyki, uwzględniając odrębne przepisy dla poszczególnych uprawnień zawodowych, a w szczególności:
  - 1) wskazuje cel praktyk,
  - 2) wskazuje efekty uczenia się właściwe dla praktyki,
  - 3) wskazuje metody sprawdzania i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w wyniku odbycia praktyki,
  - 4) przyporządkowuje praktykom punkty ECTS,
  - 5) przewiduje odpowiedni wymiar praktyk w podmiotach określonych w ust. 3, których zakres działalności odpowiada obszarom aktywności zawodowej typowym dla absolwenta danego kierunku studiów o określonym poziomie i profilu kształcenia. Z podmiotami, w których organizowane są praktyki, niezbędne jest zawarcie stosownych umów.

2. Cele, program i terminy realizacji praktyk powinny być właściwie umiejscowione w programie studiów, w celu umożliwienia studentowi osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.
3. Praktyki, w wymiarze określonym w programie studiów, mogą być odbywane w zakładach pracy, instytucjach publicznych, instytucjach naukowo-badawczych, instytucjach oświatowych, placówkach kultury lub w ramach innej działalności pozwalającej osiągnąć cele praktyki określone w programie studiów.
4. Praktyki zrealizowane w okresie nie krótszym niż czas praktyki określony w programie studiów na danym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia zalicza się na zasadach określonych w regulaminie studiów UZ.
5. Wymiar praktyk na kierunkach studiów o profilu praktycznym wynosi:
  - a) 6 miesięcy – w przypadku studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich,
  - b) 3 miesiące – w przypadku studiów drugiego stopnia.
6. Program studiów przewiduje system zapewniania jakości praktyk, a w szczególności weryfikowania efektów uczenia się uzyskiwanych przez studentów w wyniku odbycia praktyk oraz warunki zaliczania praktyk.
7. Programy studiów dla kierunków, o których mowa w art. 68 ustawy, uwzględniają wszystkie efekty uczenia się i inne wymagania związane z praktykami zawarte w standardach kształcenia dla tych kierunków.

ZMIANY PROGRAMU STUDIÓW NA STUDIACH PIERWSZEGO STOPNIA, STUDIACH DRUGIEGO STOPNIA ORAZ JEDNOLITYCH STUDIACH MAGISTERESKICH

§ 14

1. W celu doskonalenia programu studiów można dokonywać w nim zmian, w tym w zakresie zakładanych efektów uczenia się właściwych dla tego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia.
2. W programie studiów utworzonych na podstawie pozwolenia można dokonywać zmian łącznie do 30% ogólnej liczby efektów uczenia się określonych w programie studiów aktualnym na dzień wydania tego pozwolenia.
3. Zmiany w programach studiów są wprowadzane z początkiem nowego cyklu kształcenia.
4. W trakcie cyklu kształcenia w programach studiów mogą być wprowadzane wyłącznie zmiany:
  - 1) w doborze treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe, artystyczne lub związane z działalnością zawodową;
  - 2) konieczne do:
    - a) usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną,
    - b) dostosowania programu studiów do zmian w przepisach powszechnie obowiązujących.
5. Zmiany w programie studiów, o których mowa w ust. 1 - 4, należy wprowadzić uchwałą Senatu do końca kwietnia roku akademickiego poprzedzającego rok akademicki, którego zmiany dotyczą.
6. Zmiany w programach studiów wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia są udostępniane w BIP na stronie podmiotowej Uczelni co najmniej na miesiąc przed rozpoczęciem semestru, którego dotyczą.
7. Do dokonywania zmian w programie studiów stosuje się procedurę określoną w § 3 ust. 3 – 6.

§ 15

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.
2. Traci moc uchwała nr 47 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie wytycznych dotyczących projektowania i uchwalania programów kształcenia dla kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Zielonogórskim.

Przewodniczący Senatu

prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski